

תקות מנחם

גיליון מס'
123

יו"ל לקראת שבת פרשת עקב
ה' תהי' שנת סגולות חרותנו

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ח"א) שיו"ל בעז"ה על סיומי הרמב"ם
ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות ב"ק אד"ש מה"מ

מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אד"ש מלך המשיח להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם להראות ולהוכיח הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו, הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש. ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר זמנים - ד'

מחזור כ"ז שנה כ"ה

בעז"ה יום ד' פרשת עקב י"ט מנחם אב, ה' תהא שנת סגולות חרותנו
סיום הלכות קידוש החודש והתחלת הלכות תעניות

היינו שלפי פירוש המהרש"א אין הכוונה ב"לחשב" תקופות ומזלות על חשבון קביעות המועדים, "דזה תלוי ביותר בחשבון מהלך הלבנה". ולפי זה אין לזה קשר למה שלומדים ברמב"ם בהלכות קידוש החודש, בה מדובר על קביעת לוח השנה והמועדים?

אבל, מלבד מה שבפסוק זה בפרשת ואתחן מרומז ענין קביעת המועדים, [וכפי שאומר רש"י עה"פ בפרשת וזאת הברכה "ויששכר באהליך": "ויששכר" הצלח בשיבת אהליך לתורה לישיב ולעבר שנים ולקבוע חדשים. כמו שנאמר⁵ "ובני יששכר יודעי בינה לעיתים, ראשיהם מאתיים ראשי סנהדרין היו עוסקים בכך, וע"פ קביעות עיתיהם ודיבוריהם וכו"']. וזהו מה שנאמר כאן **חכמתכם ובינתכם לעיני כל העמים**. וכנראה שיש מפרשים כך גם בגמ' במסכת שבת על חישוב תקופות ומזלות שמדובר גם בקשר לחשבון הלוח וקביעת המועדים.

עיבור השנה ע"פ תקופות ניסן

ב. מלבד זאת גם לפי פירוש המהרש"א ע"פ פירוש רש"י שחישוב תקופות ומזלות קאי רק על חישוב התקופות של החמה והמזלות כדי לדעת את האקלימים; אבל הרי גם ע"ז הרמב"ם מדבר בהלכות קידוש החודש, שצריכים לדעת את חשבון התקופות והמזלות בשביל לדעת אם לעבר את השנה שזהו לפי תקופות השמש (והמזלות) והאקלימים, כמ"ש הרמב"ם בתחילת פרק ב' בהלכות אלו⁶: "ומפני מה מוסיפין חודש זה (העיבור)? מפני זמן האביב, כדי שיבוא בפסח באותו זמן, שנאמר⁷: "שמור את חודש האביב [ועשית פסח לה"א, וגם רש"י עה"פ אומר "שיהא ראוי לאביב להקריב בו מנחת העומר, ואם לאו עבר השנה] שיהי חודש זה בזמן האביב. ולולא הוספת החודש הזה, הפסח בא פעמים בימות החמה ופעמים בימות הגשמים" ובהלכה ב' מוסיף הרמב"ם "על שלשה סימנים מעברין את השנה על התקופה, ועל האביב ועל פירות האילן. כיצד ב"ד מחשבין ויודעין אם תהיה תקופת ניסן בששה עשר בניסן או אחר זמן זה מעברין אותה השנה וכו'. כדי שיהי הפסח בזמן האביב."

ואח"כ בפ"ט⁸ אומר הרמב"ם שתקופות השנה הן לפי כניסת

מצוה לחשב תקופות ומזלות

א. את הלכות קידוש החודש התחילו בפרשת ואתחנן, והקשר בולט וברור;

בפרשת ואתחנן נאמר על חוקי ומשפטי התורה¹: "ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים, אשר ישמעון את כל החוקים האלה, ואמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה". ומזה לומדים שמצוה לחשב תקופות ומזלות;

הגמ' אומרת במסכת שבת²: "מנין שמצוה על האדם לחשב תקופות ומזלות שנאמר "ושמרתם ועשיתם עי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים. איזו חכמה ובינה שהיא לעיני העמים - הוי אומר זה חישוב תקופות ומזלות".

ואומר רש"י: "**לעיני העמים**. שחכמה הניכרת היא שמראה להם סימן לדבריו בהילוך החמה והמזלות, שמעידין כדבריו שאומר שנה זו גשומה והיא כן, שנה זו שחונה והיא כן, שכל העיתים לפי מהלך החמה במזלותיה ומולדותיה, במזל תלוי הכל, לפי השעה המתחלת לשמש בכניסת החמה למזל".

ואמנם לפי פירוש המהרש"א, על מה שכתוב קודם בגמ': "כל היודע לחשב בתקופות ומזלות ואינו חושב, עליו הכתוב אומר³: "ואת פועל ה' לא יביטו ומעשה ידיו לא ראו". ואומר ע"ז המהרש"א: "לאו לענין חשבון קביעות המועדים קאמר, דזה תלוי ביותר בחשבון מהלך הלבנה, אבל לענין שינוי זמנים לפי הילוך החמה והמזלות שזו שנה גשומה וזו שחונה, כפרש"י שזה תלוי לפי שינוי ד' התקופות והמזלות, אבל חדשי הלבנה לא השתנו, ומיית לה דכתיב ואת פועל ה' לא יביטו ואת מעשה ידיו לא ראו, כפל הענין, כי יבוא האדם לחכמה זו בראיה החוש ממש, גם בראיה שכלית לפי החשבון, כמו שעשו התוכנייס שהיו להם כלים מיוחדים לראות ממש ע"י מהלך החמה והמזלות, ואחר כך לחשוב אותו מהלך לפי עיתי השנה, ודו"ק".

ואחר כך ממשיך המהרש"א: "**שנאמר כי היא חכמתכם ובינתכם גוי איזו חכמה ובינה כו'**. דחכמה ובינה בתורה לא תמצא בעמים אלא דזו, חישוב תקופות כו' שהיא חכמה ובינה גם **לעיני העמים** שידעו בחכמה זו, ומצינו בחכמה זו לשון בינה, כדכתיב "יודעי בינה לעיתים גוי" ודו"ק" עד כאן לשון המהרש"א.

⁴ ב"ר עב, ה. וראה יומא כו, א. פסיקתא דרב כהנא פרי ברכה. מדרש תהלים מזמור לג.
⁵ דברי הימים א' יב, לג.
⁶ ה"א
⁷ ראה טז, א.
⁸ ה"ג

¹ ד, ו.
² עה, א [ואפ"ל הרמז ע"ה- ר"ת - עיני העמים]
³ ישעיה ה, יב.

השמש **במזלות** כמו: "תקופת ניסן – היאהשעה והחלק שנכנס בו השמש בראש מזל טלה, תקופת תמוז – היות השמש בראש מזל סרטן וכי'".

ודברת בס – ולא בדברים אחרים

ג. בסוף הלכות קידוש החודש⁹ אומר הרמב"ם שביאר את "חשובנות כל הדרכים שצריכין להן בידעת הראי' ובחקירת העדים, כדי שיהי הכל ידוע למבינים, ולא יחסרו דרך מדרכי התורה, ולא ישוטטו לבקש אחריה בספרים אחרים. דרשו מעל ספר ה' וקראו, אחת מהנה לא נעדרה"¹⁰. ומצות לימוד התורה לומדים מפרשת ואתחנן בפרשת "שמע": "ושנתם לבניך ודברת בס וגו'" ומפרשת עקב בפרשת "והי אם שמוע": "ולמדתם אותם את בניכם לדבר בס וגו'". והרי התחילו ההלכות בפרשת ואתחנן ומסיימים בפרשת עקב, וכמ"ש הרמב"ם בתחילת ה' ת"ת¹¹ שמצות תלמוד תורה לומדים מפסוקים בפרשיות ואתחנן עקב, הנ"ל וכן: "והודעתם לבניך ולבני בניך"¹², וכן: "ולמדתם אותם ושמרתם לעשותם"¹³.

והרי מ"ודברת בס" לומדים חז"ל במסכת יומא¹⁴: "בס, ולא בדברים אחרים" שזהו תוכן ההלכה האחרונה: "ולא ישוטטו לבקש אחריה בספרים אחרים".

היו"ט ע"פ הקביעות הבי"ד

ד. הפרק האחרון בהלכות אלו הוא י"ט, והסיום הוא ביום י"ט בחודש (אב), ואד"ש אומר בשיחות שי"ט בכל חודש מורה על יום-טוב, וכי יש קשר למספר היום בחודש לאותו מספר יום בכל החודשים וע"כ אמר אד"ש בשיחה: "לא ראיתי כתוב זאת בחסידות, אבל כך מונח אצלי, ומי שרוצה יקבל, ולא ייהי לו אשר לו..." היינו שזהו ענין נפשי ועצמי אצל אד"ש מה"מ (בדומה למה שאומר בתחילת הנשיאות ש"רבי זה עצומ"ה מלובש בגוף", שגם אומר ע"כ התבטאות דומה) ויתכן הסיבה לזאת כי אד"ש הוא הנשיא השביעי של הבי"ד (מהאדמו"ה), והשביעי הוא ספירת המלכות שממנה נברא, וקשורה במקום זמן.

והרי הימים טובים והמועדים נקבעים ע"פ קביעות החודשים של הבי"ד (משא"כ שבת מיקדשא וקיימא"¹⁵), ולכן בימים טובים אומרים "מקדש ישראל והזמנים", ולא בשבת.

ט"ו אב – קיימא סיהרא באשלמותא

ה. בט"ו באב והימים הסמוכים לו לומדים הלכות אלו, וכן לומדים דיני קביעת החדשים ע"פ מולד (וימי) הלבנה, וחמישה עשר באב קשור בענין העלי' ד"קיימא סיהרא באשלמותא", אחרי הירידה דתשעה באב, שהיא עליה שלא בערך **ושלמה**, קשורה בשלמות הלבנה ושלמות כלל ישראל "המונין ודומין ללבנה".

ויה"ר שנוכה לשלמות כלל ישראל בביאת המשיח ובגאולה השלמה, מ"יד ממי"ש נאו!

"תקות חוט השני"¹⁶ - הקשר

א. בפרשת ואתחנן נאמר על התורה "כי היא חכמתכם ובינתכם ליעיני העמים" ומוזה לומדים שמצוה לחשב תקופות ומזלות. ב. עיבור השנה לפי תקופת ניסן.

ג. חשבון קביעות החדשים והשנים בלימוד התורה – ומצות תלמוד תורה בפרשיות ואתחנן עקב.

ד. בהלכה האחרונה כותב שמציין לכל החשובות ולא יצטרכו לספרים אחרים ובפרשת ואתחנן – ודברת בס ולא בדברים אחרים.

ה. ע"פ קידוש החודשים נקבעים היו"ט – והסיום ביום י"ט אב.

ו. קביעת החדשים ע"פ הלבנה – וט"ו אב "קיימא סיהרא באשלמותא".

* * *

בעז"ה יום ו' ועש"ק פרשת עקב – כ"א מנחם אב

הי' תהיה שנת סגולות חרותנו

סיום הלכות תעניות והתחלת הלכות מגילה וחנוכה,

וסיום הלכות מגילה וחנוכה וכל ספר זמנים

והתחלת ספר הרביעי - נשים – ה' אישות

בשבת קודש פרשת עקב כ"ב מנחם-אב

בעקבתא דמשיחא תשמעון – תשובה

א. התוכן של פרשת עקב כתוב בחסידות¹⁷ ובישוחות אד"ש¹⁸: "והיה עקב תשמעון" – שבסוף, בעקבתא דמשיחא, סוף זמן הגלות אחרי כל הצרות והגלויות – תשמעון, יעשו ישראל תשובה.

וזהו תוכן הלכות תעניות, כמבואר ברמב"ם בריש הלכות תעניות¹⁹, "ודבר זה מדרכי התשובה הוא, שבזמן שתבוא צרה ויזעקו עליה ויריעו – ידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להם, ככתוב²⁰: "עוונותיכם הטו וגו' וזה הוא שיגרום להסיר הצרה מעליהם".

ובמהשך²¹ כותב הרמב"ם: "ומדברי סופרים להתענות על כל צרה שתבוא על הציבור, עד שירוחמו מן השמים וכו'".

יתרון האור מן החושך

ב. גם ענייני המגילה באו ע"י הצרות והגזירות הקשות של המן שהביאו את היהודים להתעוררות, ועמדו כל השנה בתשובה ונקהלו על נפשם (ולא הי' לאף אחד מחשבת חוץ ופסול), שזהו פני מגילת אסתר – גילוי האור והאלוקות שבאו ע"י הגזרה וההסתה, והתעוררות תשובה כמו "עקב תשמעון".

וגם בחנוכה אחרי שהיתה הגזרה על הדת והחושך, ש"טמאו כל השמנים", זכו לגילוי הניסים ולאור החנוכה שבאו ע"י ההתעוררות והמסירות נפש שגברו המעטים והצדיקים על הרשעים והרבים. "יתרון האור מן החושך".

כל התורה – שלום

ג. בסיום הלכות מגילה וחנוכה שהוא סיום ספר זמנים לומדים ע"כ ש"ינר ביתו (של שבת) קודם משום שלום ביתא", שהרי השם נמחק לעשות שלום בין איש לאשתו²². גדול השלום, שכל התורה נתנה לעשות שלום בעולם²³, שנאמר²⁴: "דרכי דרכי נועם וכל נתיבותי שלום".

והרי"ז סיום ספר זמנים הספר השלישי ברמב"ם: ושלישי מורה על ענין השלום כפי שמבאר כ"ק אד"ש מה"מ מעלת המספר 3 בקשר למ"ת, כמ"ש בגמ' שבת²⁵: "ברוך רחמנא דיהיב לן אוריין תליתאי לעם תליתאי על ידי תליתאי בירחא תליתאי", וב"ר נסים גאון" בשוה"ג מונה עוד הרבה עניינים במספר 3 הקשורים בתורה. ואד"ש מה"מ מבאר את מעלת המספר 3 בקשר לתורה ע"פ דברי הרמב"ם כאן שכל התורה נתנה לעשות שלום בעולם". ושלום שייך למספר 3 כי

¹⁷ אה"ת ריש פרשתנו. שם ס"ע תצא. ריש ע תקד (בשם אה"מ).

¹⁸ לקו"ש ח"ט פ' עקב ע' 71

¹⁹ פ"א ה"ב.

²⁰ ירמיהו ה, כה.

²¹ בפ"ד

²² סוכה ג, ב.

²³ גיטין נט, ב.

²⁴ משלי ג, יז.

²⁵ פח, א.

⁹ פ"יט ה"ז

¹⁰ ישעי' לד, טז.

¹¹ פ"א ה"א-ג.

¹² ואתחנן ד, ט.

¹³ שם ה, א.

¹⁴ יט, ב.

¹⁵ ביצה יז, א.

¹⁶ יהושע ב, ח. ועיין ברש"י שפירוש "תקות" – מלשון "קו וחבל" (שבו

הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" - להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשוה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך בשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

2 מורה על הניגודים, וה-3 מתווך, מכריע ומחבר ועושה שלום ביניהם, וכך גם עד מ"ת היו העליונים והמעלה והאלקות נבדלים ומ"ת חיברם עם התחתונים המטה והעולם.

והנפלא! שספר זמנים הוא הספר השלישי ברמב"ם.

השלום כלי הברכה

ד. ומסיימים ביום כ"ב אב; כ"ב – קשור בברכה ובשלום; כמאמר חז"ל "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה אלא השלום"²⁶, ובקשר לכ"ב בכל חודש אומר אד"ש שמרמוז לפסוק²⁷ "בך יברך ישראל". וכ"ב – ר"ת – כלי ברכה. ואב – ר"ת – (ע"פ שיחת כ"ק האדמו"ר הקודם בקשר לאותיות הא"ב) אחדות (או אהבה) – ברכה! כן תהי' לנו הברכה העיקרית והשלמה ביאת המשיח והגאולה שבאה בזכות וע"י האחדות, מי"ד ממ"ש, נאו!

"תקות חוט השני" – הקשר

- א. בעקב (דמשיחא) תשמעון – תשובה והלכות תעניות מדרכי התשובה
- ב. ע"י "אסתר" – ההסתר זוכים לגילויי פורים – עקב תשמעון.
- ג. נס ואור החנוכה – יתרון האור מן החושך.
- ד. סיום ספר השלישי – השלום.
- ה. הסיום בשלום – בכ"ב אב – השלום כלי ברכה, אחדות ברכה.

אל תלכו בקרי

בהמשך לדברי הרמב"ם הנ"ל בתחילת הלכות תעניות שאם ר"ל באה צרה על הציבור חייבים לחפש מה באה להורות לנו, ובמה צריכים לתקן ולהורות תשובה; ואומר הרמב"ם²⁸: אבל אם לא יזעקו ולא יריעו, אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו, וצרה זו מקרה נקריה, הרי זו דרך אכזריות, וגורמת להם להדבק במעשיהם הרעים. ותוסיף הצרה צרות אחרות. הוא שכתוב בתורה²⁹: "והלכתם עמי בקרי, והלכתי גם אני עמכם בחמת קרי; כלומר כשאביא עליכם צרה כדי שתשובו, אם תאמרו שהיא קרי, אוסיף לכם חמת אותו קרי". ואד"ש מה"מ בשיחות ציטט רבות הלכה זו!

היינו שחוב על כ"א, כמו כל ההלכות ברמב"ם, וכמ"ש הרמב"ם לפנינו "ידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להם וכיו", שכולם צריכים לחפש ולהתבונן מה צריכים לתקן, ואחרת זו אכזריות. ולא ח"ו ל"קטרג" ולהצדיק העונש, אלא למצוא במה צריכים לשוב ולתקן ולהתשפר.

[ופעם אמר לי מזכירו האישי של אד"ש הרב חדקוב ז"ל על מה שכתוב ש"הקב"ה משלם מידה כנגד מידה", שאין זה ח"ו ענין של עונש וינקמה", אלא מכיון שהקב"ה "עושה חסד"³⁰, הוא מאותת לציבור שיהי' קל וידעו במה צריכים לשוב ולתקן ולכן משלם באותו ענין].

וע"כ מכיון שבשבועות האחרונים איבדנו ר"ל כאן בשכונת קראון הייטס 3 נשים צעירות שנפטרו ללא עת, נראה ברור כנ"ל שעל כולנו החוב להתגייס להתבונן ולשפר ולתקן לגמרי את הצניעות שתהי' ממש לדוגמא לכל שאר השכונות והמקומות!

והצעתי, שרבני השכונה שליט"א יקראו במשותף ויזעיקו ויכנסו כנס חרום לכל הקהל, כמו שאמרה אסתר למרדכי בזמן הצרה: "לך כנוס את כל היהודים"³¹, ומרדכי "ויזעק זעקה גדולה"³² ונוראה.

ויסבירו לציבור (גם הגברים מוכרחים להיות מודעים בענין, כי הם צריכים לשמור ולהדריך את משפחותיהם) את גודל וחשיבות ענין זה, ומהי הנהגה של צניעות לא רק ע"פ דין, אלא גם ע"פ הנהגה מהודרת, ועוד יותר חסידישע הנהגה (=הנהגה חסידית)!

ובודאי הדברים יפעלו פעולתם ויביאו שינוי מן הקצה אל הקצה! כי רואים במוחש שב"ה אין כאן בינינו בשכונה "פורקי עול", או כאלה שרוצים לנהל "מלחמה" נגד הצניעות. אלא יש חוסר שימת לב, מודעות, ורגישות לענין, וחסרים ידיעה בסיסית בכללים ומה זה צניעות.

ואז יקויים בנו מה שכתוב³³: "אין פרץ ואין יוצאת ואין צוחה ברחובותינו" ו"ה' יברך את עמו בשלום"³⁴ ו"הוי' אלוקיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת את אויביך לפניך, והיה מחנך קדוש! ולא יראה בך ערות דבר, ושב (ח"ו) מאחריך"³⁵.

ה' יברך את עמו בשלום

ב. בא' השנים בקיץ בקעמפ נפצע קשה ואנוש א' מבני אנ"ש, ובשבת בהתוועדות אמר אד"ש שהסיבה היא בגלל שיש מחלוקת נוראה שלא היתה אף פעם בין אנ"ש, וע"כ היו בימים אלה ברקים ורעמים גדולים ומשונים לתקופה זו. [אז היו מאנ"ש שעשו מחלוקת ולחמו נגד הבחירות לגבאים ע"פ פסק הבד"ץ בקראון הייטס] והרבי הקודם אמר: "א פאטש גיט מען אין פנים..." [=סתירה נותנים בפנים – "פני אנ"ש"] ואמר שאם יפסיקו המחלוקת הבהור יבריא! [לפועל אז הגבאים הנבחרים בענותנותם עזבו התפקיד, אבל בעלי המחלוקת המשיכו, והבהור לדאבונו נפטר]

והוראות אד"ש תקפות, ועלינו לעשות מה שביכולתנו ולמעלה מזה, להפסיק כל מחלוקות ובפרט בין רבנים, וה' יברך את עמו בשלום!

אילו היה אחדות

ג. יו"ר צא"ח באה"ק הרה"ח ישראל שי' לייבוב, הראה לי פתק תשובה שקבל מכ"ק אד"ש מה"מ (בכ"ק), וז"ל: "אילו הי אחדות בין אנ"ש הי' משיח בא מכבר, ולכן היצר הרע משתולל בפיתויים שלא ע"פ שכל לגמרי, ולע"ע הצליח, וה' ירחם!"

הנשים צדקניות ולא במחלוקת

ד. כשהייתה מחלוקת קשה של חוג א' משכונה אחרת נגד ליובאוויטש, אמר הרבי בשיחה חריפה עדיז אבל המחלוקת לא פגעה בנשים שלהם, והן צדקניות ולא מתערבות, וכנראה גם בשכונתנו הנשים צדקניות ולא מעורבות במחלוקת, ואולי הן תצלחנה להשפיע על כל חלקי הציבור והרבנים שהמחלוקת תיפסק לגמרי, וכולם יפתחו דף חדש, ובשלום!

* * *

עדינות, אדיבות וטוב לב

א. בקשר להנ"ל הכתוב בסיום הלכות קידוש החודש, שמדרכי התורה אפשר לדעת את כל חשבונות התקופות והמזלות, כדאי לספר הסיפור הבא: הרה"ח הרה"ת אליהו ז"ל פרידמן מצפת, פעם בסיום תשרי ביקשני (אבדלחט"א) שאעזור לו לסדר פגישה אצל הראש ישיבה של הישיבה יוניברסיטי הרב הגאון יוסף דב סולובייציק ז"ל [הרב פרידמן ז"ל תכנן להוציא לאור ספר סיפורים על כ"ק אד"ש שלא ידועים מלפני שנות הנשיאות ישבני יחד לילות וסיפרתי לו, אך הוא נפטר ללא עת ולא הספיק להו"ל, וגם רצה לפגוש את הרב סולובייציק שיספר מהיכרותו את הרבי באותן השנים באירופה] ודרך אגב, כדאי לספר וללמוד מהעדינות והאדיבות שלו;

נסענו יחד והגענו מאוחר בערב לקמפוס הדירות של הישיבה בשכונת ווינגטון הייטס, ופגשנו שם את האחראי על ארגון וסידור

²⁶ משנה סוף מסכת עוקצין.
²⁷ יחי מח, כ.
²⁸ בהלכה ג.
²⁹ בחוקותי כו, כג-כז-כז-כח.
³⁰ יתרו כ, ו. ואתחנן ה, י.
³¹ אסתר ד, טו.
³² שם פסוק א.

³³ תהלים קמד, ד.
³⁴ תהלים כט, יא.
³⁵ תצא כג, טו.

הפגישות של הרב סולובייצ'יק, ולבקשתי שהרב פרידמן הוא שליח מצפת שצריך לחזור לשם, אמר לנו שאי אפשר להכנס מיד וצריך לחכות לתור, אבל הוא יעשה לו טובה ויתן לו לשוחח כמה דקות עם הרב למחרת אחרי תפילת שחרית לפני שנתן שיעור. וסוכם שנחזור מחר.

אמרתי להרב פרידמן, שנסה את מזלנו, ונברר איפה הדירה שלו [הרב סולובייצ'יק היה גר בבוסטון, אבל כמה ימים בשבוע נתן כאן שיעורים (הוא הגיע לנו יורק בהליקופטר) והיתה לו דירה בפנימיה של הישיבה, לימים שהי' כאן], ואם יצא מישהו מהדירה, נשאל אותו אם אפשר להכנס להראש ישיבה, ואם יאשר לנו "נעקוף" את המזכיר "הרשמי".

וכך הווה, עברנו ע"י הדירה, ויצא א' הבחורים המשמשים, ושאלנו אם אפשר להכנס, ושאל את הרב, וחזר ומסר לנו, שאמנם הרב לא מרגיש טוב (הוא כבר הי' זקן מאד), אבל מכיון שבאתם מרחוק משכונת קראון-הייטס, הוא לא רוצה להטריחכם לחזור, ותיכנסו עכשיו. [אני הרגשתי שלא בנוח, אם הי' אומר לנו שניכנס הייתי מנצל זאת, אבל מכיון שהקדים שהרב אומר שאינו מרגיש טוב לא רציתי "לנצל" את טוב לבו, וגם הי' עלי "אימת" מסדר הפגישות, שחששתי ש"יתפוס" אותנו ש"עקפנו" אותו, ולכן אמרתי להבחור המשמש תמסור לרב שאנו הולכים ונחזור בעז"ה מחר, ואנו התחלנו ללכת.

הבחור מסר הדברים, ומיד רץ אחרינו ואמר שהרב סולובייצ'יק אמר שמכיון שבאתם משכונה רחוקה, אינו רוצה שתטרחו פעם אחרת, ותיכנסו עכשיו. ומכך אפשר ללמוד התחשבות ואדיבות.

הרבי יהי גדול הדור

ב. כשנכנסנו באמת ראינו, שאינו מרגיש טוב, וספרנו לו את מטרת בואנו, שיספר לנו מה שהוא זוכר מהרבי משנות הצדי"ק כשהיו בפריז והוא תיקן אותנו שלא הי' עם הרבי בפריז אלא בברלין. ואמר שאינו מרגיש טוב וקשה לו לזכור, אבל דבר א' הוא זוכר, שכבר אז הוא ראה שהרבי יהי' גדול הדור!... ושוב הוא התאמץ להתרכז ולהזכר ושוב אמר שאינו מרגיש טוב, אבל דבר א' זוכר שכבר אז ראה שהרבי יהי' גדול הדור!...

ואח"כ הוא שמח לקבל ממני הספר "כללי רש"י" מהרב טובי שי בלוי, שריכז כל הכללים החדשים בפירש"י על החומש עפ"י אד"ש, וביקש מאתנו שאם הרב פרידמן יוציא לאור הספר על הרבי שישלח לו.

סוד הבריאה

ג. לאחמ"כ ביקרנו שם באולם הלימודים של הישיבה, וניגש אלינו א' הר"מים ואמר ששמו הרב בלאו והוא חתנו של הרב המפורסם פינחס ז"ל טייץ. ואמר לנו שמכיון שאנו מליובאוויטש הוא יספר לנו על הרבי.

אשתו כשהיתה בחורה לפני החתונה למדה באוניברסיטה, והיתה חברה בארגון "יבנה" (הארגון של הסטודנטים הדתיים, (שהי' אז בראשית ימיו בארה"ב) לעומת "הללי" הארגון של הסטודנטים היהודיים).

בסוף שנות היו"דים כשהרה"ת משה שי פעלער עוד הי' ב-770, היום הוא השליח של הרבי במינסוטה, הוא הכיר והי' ידיד של הסטודנט שהקים והי' ראש הארגון "יבנה", ודיבר איתו שבודאי הרבי מעוניין לשמוע ממנו על המצב ופעולותיהם בקאמפוסים ברחבי ארה"ב, וסידר לו "יחידות" אצל אד"ש. ול"יחידות" ראש הארגון הביא איתו את הבחורה שלימים נישאה למספר הרב בלאו.

ב"יחידות" במשך שעה ארוכה הרבי שאל ו"תיחקר" אותם על מצב הסטודנטים היהודיים ופעילותם בקאמפוסים. ולאחמ"כ אמר עד עכשיו שאלתי אתכם באריכות, אולי אתם רוצים לשאול אותי?

הרב בלאו מספר היא (אשתו שהיתה אז בחורה) נאלמה דום לפני הרבי, ולא הרגישה שמשוגלת לדבר, אבל הבחור אמר "כן! יש לי מה

לשאול".

ידוע שהרבי בקי בכל החכמות, לא רק בתורה שעולה על כל גאון, אלא גם כל מדען בכל מקצוע שנכנס לרבי אומר שהרבי יודע ובקי יותר ממנו במקצוע שלו. ושאלתו איך יתכן שאדם שהוא מוגבל יספיק ללמוד וידע הכל!?

וע"כ ענה אד"ש: איני אחראי להסביר ולבאר "שמועות" שאומרים עלי...

אבל בקשר לעצם השאלה, גם לי כשהייתי צעיר הייתה אותה שאלה על הגר"א מוילנא, ששמעתי שהי' בקי וידע כל החכמות (וגם שירת הציפורים), ושאלתי את עצמי את אותה השאלה: כיצד ייתכן שאדם בשר ודם מוגבל ידע הכל!?! (על האדמוה"ז ושאר הרביים כנראה לא שאל, כי רבי כדברי אד"ש הוא עצמות ומהות מלבש בגוף) ועניתי לעצמי: מכיון שהקב"ה בורא הבריאה, יש לו סוד הבריאה, והקרובים אליו הקב"ה מוסר להם את סוד הבריאה, ואז ממילא יודעים הכל! [ז.א. שאין צורך ללמוד את כל פרטי החכמות שע"ז האדם מוגבל ולא שייך, אלא שאם יודעים הי"סוד" (אולי נקרא לזה הי"נוסחה" - הי"קוד") - יודעים הכל ואין צורך ללמוד כל חוכמה לחוד. (אולי זה כמו מ"ש בקבלה וחסידות "מחשבה הקדומה דא"ק" - ששם "הכל בסקירה אחת".

ואיך נעשים קרובים להקב"ה? ע"י לימוד התורה. אבל שוב סיים הרבי, מה שאומרים עלי אני לא אחראי לתרץ...

[באופן אחר מוצאים בליקוטי שיחות על האדמו"ר האמצעי שראה כל העניינים ברוחניות ב"אדם העליון" וידע איך מתבטא זאת למטה בגוף האדם]

וכן מוצאים אצל אד"ש שבקי בכל החכמות והמדעים, גם במקצועות כאלה שלא לקח בקורס, אלא שיוודע ורואה הכל בתורה, ששם גזו הקב"ה האור שנברא בששת ימי בראשית שבו ראה אדם הראשון "מסוף העולם ועד סופו" ומתגלה לצדיקים שבכל דור ודור.

ומה שאד"ש השתתף בקורסים מסויימים באוניברסיטה, הוא כדי להכיר את הטענות והסתירות שבמדע, (לדוגמא בגיל העולם), שע"ז כתב אד"ש באגרות להוכיח הטעויות של המדע, (וע"ד מאמר חז"ל: "אבל אתה למד להבין ולהורות"), שע"ז התקרבו אלפים רבים לתורה ולאמונה בה!"

* * *

ציות מוחלט ללא שאלות

סיפר לי השבוע הרה"ח הרה"ח אברהם שיחי העכט נשיא "איגוד הרבנים" בארה"ב:

בא' הפעמים כשהי' ב"יחידות" אצל הרבי הריי"ץ, אמר לו הרבי דבר, ולא שמע ברור המילים, ואמר "וואס?" [=מה?].

וע"כ אמר לו הרבי הקודם: "ווען מ'פרעגט "וואס?" איז א סימן אז מ'פאלגט ניט! [כששואלים "מה?", סימן שלא מציינים!...] היינו שהציות צריך להיות מידי! בלי לשאול שאלות!.. וע"ד "ברוך אומר ועושה!..."

ופעם הסביר המשפיע בכפר חב"ד הרה"ח הרה"ח משה שי נפרסטק משל למפקד בצבא; שאין בין דברי הפקודה של המפקד למעשה החייל אין באמצע שום דבר (ושום מחשבה או רגש) מהפקודה ישר למעשה!

* * *

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהכ"נ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!